

UITSpraak 19 – 161

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake het beroep van

[naam], appellant,

tegen

de Examencommissie van [naam], verweerder.

Procesverloop

Appellant heeft op 13 juni 2019 zijn bachelorscriptie ingeleverd voor de opleiding [X] (hierna te noemen “de scriptie”), getiteld “[X]”.

Op 16 juni 2019 is het deelcijfer voor de literatuurstudie voor de bachelorscriptie [X] van appellant op Blackboard verlaagd van 8,7 naar 7,0. Bij besluit van 13 juli 2019 is aan de scriptie het cijfer 7,6 toegekend (eindcijfer).

Tegen dit besluit heeft appellant bij brief van 17 juli 2019 administratief beroep ingesteld.

Bij brief van 1 augustus 2019 heeft appellant de beroepsgronden nader aangevuld.

Verweerder heeft het College laten weten dat onderzocht is of een minnelijke schikking mogelijk was. Een minnelijke schikking is tussen partijen niet bereikt.

Op 23 augustus 2019 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 28 augustus 2019 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant was ter zitting aanwezig, samen met zijn gemachtigde, [naam] van [naam]. Namens verweerder is ter zitting verschenen [namen], van de Examencommissie. Verder is [naam], de examiner voor de scriptie, verschenen om door het College te worden gehoord.

Uitspraak
19-161
Blad 2/9

Appellant heeft ter zitting pleitnotities overgelegd. Verweerder heeft ter zitting een verklaring overgelegd van [naam], de tweede lezer.

Overwegingen

1 – De gronden van het beroep

Appellant is het niet eens met de beoordeling van zijn bachelorscriptie. Hij voert daartoe aan dat [naam] door verweerder ten onrechte als tweede lezer is aangewezen, waardoor de beoordeling in strijd met het recht tot stand is gekomen. Hij wil dat er een nieuwe, onafhankelijke tweede lezer wordt benoemd om met de eerste lezer de scriptie te beoordelen. Verder voert hij aan dat het oorspronkelijke cijfer voor de literatuurstudie moet worden hersteld. Dit cijfer is volgens appellant namelijk onder druk van [naam], die behalve zijn tweede lezer ook de voorzitter van de examencommissie is, verlaagd van 8,7 tot 7,0.

Benoeming tweede lezer

Volgens appellant had [naam] niet als tweede lezer mogen worden aangewezen omdat hij eerder betrokken is geweest bij de scriptiebegeleiding. Hij heeft immers de scriptiebegeleider laten weten dat appellant de literatuurstudie moest herschrijven, omdat die niet aan de vereisten voldoet. Daarbij heeft hij volgens appellant ook gezegd dat aan de herschreven literatuurstudie vervolgens maximaal het cijfer 6,0 zou kunnen worden toegekend, omdat de deadline voor het inleveren daarvan was overschreden.

Opgewekt vertrouwen

Appellant is van mening dat hij de literatuurstudie heeft opgesteld op de wijze, zoals hem in het scriptieseminar is voorgehouden. Hij vindt dat hij er daarom, mede gelet op de emailwisseling die tussen de scriptiebegeleider en hem heeft plaatsgevonden, er gerechtvaardigd op heeft mogen vertrouwen dat het op Blackboard gepubliceerde deelcijfer 8,7 het definitieve deelcijfer was. Van misleiding van de scriptiebegeleider door appellant is geen sprake geweest. Dit wordt hem door [naam] ten onrechte verweten. In de collegeslides staat vermeld dat de literatuurstudie moet bestaan uit ongeveer 2000 woorden.

Inhoudelijke beoordeling scriptie

Appellant is het ook inhoudelijk niet eens met het door [naam] gegeven commentaar op de scriptie. Het commentaar gaat volgens hem voorbij aan de inhoud van de scriptie.

**Uitspraak
19-161**

Blad 3/9

2 – Relevante regelgeving

In de Onderwijs- en examenregeling bacheloropleidingen Faculteit der Geesteswetenschappen, geldig vanaf 1 september 2018 is het volgende bepaald:

Artikel 4.6 Oordeel

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of de deeltoets is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltoets vast en maakt de administratie van de opleiding de uitslag bekend door verwerking van de gegevens in het universitaire voortgangssysteem. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.

In de Regels en richtlijnen van de examencommissie van de bacheloropleiding [X] (hierna te noemen “R&R”) is – voor zover hier relevant – als volgt bepaald:

Artikel 4.11.1 – beoordeling eindwerkstuk

Het eindwerkstuk wordt steeds door twee examinatoren (eerste- en tweede beoordeelaar) beoordeeld, waarbij de waardering in overleg wordt vastgesteld. Hierbij hanteren de examinatoren een hiervoor door de examencommissie vastgesteld beoordelingsformulier en eventueel door de examencommissie vastgestelde richtlijnen; de student ontvangt een kopie van het ingevulde formulier. De facultaire Regeling gang van zaken rond het BA-eindwerkstuk (pdf) c.q. de *Regulations concerning the procedure surrounding the Master’s thesis* (pdf) zijn van toepassing. Indien de examinatoren niet tot overeenstemming kunnen komen, wijst de examencommissie een derde examinerator aan. De derde examinerator heeft de beslissende stem.

In de facultaire Regeling BA-eindwerkstuk is – voor zover hier van belang – als volgt bepaald:

Artikel 6 – begeleiding

1. De student stelt in samenspraak met de begeleider een opzet en werkplan voor het eindwerkstuk op en brengt dit ter kennis van de examencommissie.
2. De examencommissie benoemt de begeleider tot eerste lezer/beoordeelaar van het eindwerkstuk.

**Uitspraak
19-161**

Blad 4/9

Artikel 7 – beoordeling

1. De student levert tenminste drie exemplaren van zijn eindwerkstuk in; waarvan één voor de begeleider (eerste lezer/beoordelaar), één voor de tweede lezer/beoordelaar en één voor de opleiding.
4. Nadat de eerste lezer/beoordelaar het eindwerkstuk heeft goedgekeurd, benoemt de examencommissie een tweede lezer/beoordelaar. De tweede lezer leest en beoordeelt de definitieve versie van het eindwerkstuk. Hij/zij is niet betrokken geweest bij de begeleiding.
5. De tweede lezer beoordeelt het werkstuk aan de hand van de voor het eindwerkstuk vastgelegde beoordelingscriteria. De eerste en de tweede lezer/beoordelaar stellen in overleg het eindcijfer vast, dat wordt gemotiveerd aan de hand van de op het beoordelingsformulier vermelde criteria.
6. Indien de eerste en tweede lezer geen overeenstemming over het eindcijfer bereiken, treedt de examencommissie op als bemiddelaar. Mocht dit niet tot een bevredigende oplossing leiden, dan wijst de examencommissie een derde examiner aan.

3 – Overwegingen ten aanzien van het geschil

In geschil is de vraag of de beoordeling van de onderwijseenheid Bachelor Thesis in overeenstemming met het recht tot stand is gekomen. Appellant bestrijdt dat omdat het deelcijfer voor de literatuurstudie is verlaagd, terwijl dat cijfer al aan hem bekend was gemaakt. Verder is [naam] in strijd met de facultaire Regeling als tweede lezer aangewezen.

Beoordeling literatuurstudie

Met verweerder is het College van oordeel dat de vaststelling van een cijfer de exclusieve bevoegdheid is van de door de examencommissie voor de desbetreffende onderwijseenheid aangewezen examiner, in dit geval [naam]. Zij heeft in eerste instantie aan de literatuurstudie het cijfer 8,7 toegekend, maar dit later verlaagd tot een 7,0.

Uitspraak
19-161
Blad 5/9

In het verweerschrift staat dat dit cijfer nooit is gepubliceerd via uSis, maar alleen is gepubliceerd via Blackboard. Desalniettemin heeft appellant voor de onderwijsinstelling Bachelor Thesis wel een eindcijfer gekregen, bij de bepaling waarvan het cijfer voor de literatuurstudie is betrokken. Het moet er daarom voor worden gehouden dat de literatuurstudie ook volgens verweerder geen schriftelijke deoltoets is, als bedoeld in artikel 4.16.4 van de R&R. Ingevolge deze bepaling dienen cijfers van deoltoetsen immers altijd via uSis ter kennis van studenten te worden gebracht. Zoals hiervoor is overwogen, is dit ook volgens verweerder in dit geval niet gebeurd.

In dit geval dient de kennisgeving, zonder enig voorbehoud, via Blackboard daarom als bekendmaking in de zin van artikel 3:41, eerste lid, van de Awb te worden aangemerkt. Tenzij sprake is van uitzonderlijke omstandigheden stond het de examinerator noch verweerder vrij nadien van dit cijfer terug te komen. Van dergelijke omstandigheden is geen sprake. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is onmiskenbaar duidelijk geworden dat [naam] aan de literatuurstudie uit volle overtuiging het cijfer 8.7 heeft toegekend. Mocht zij daarbij in een onjuiste veronderstelling hebben verkeerd over de eisen waaraan een dergelijke literatuurstudie moet voldoen, valt dat geheel in de risicosfeer van verweerder, dan wel de opleiding. Dit kan niet ten nadele van appellant werken. Dit betekent dat het cijfer dat appellant in eerste instantie voor de literatuurstudie heeft gekregen, een 8,7, het geldende cijfer is. Wat appellant voor het overige in dit verband heeft aangevoerd, behoeft in het licht hiervan geen bespreking meer.

Benoeming tweede beoordelaar

Op grond van artikel 7, vierde lid, van de facultaire Regeling mag de tweede lezer niet betrokken zijn geweest bij de begeleiding van de scriptie. Volgens appellant is niet aan deze voorwaarde voldaan omdat [naam] eerder betrokken is geweest met de scriptiebegeleiding, omdat hij ervoor heeft gezorgd dat hij de literatuurstudie moest herschrijven omdat die niet zou voldoen aan de eisen die daaraan gesteld worden.

Volgens verweerder is daarvan geen sprake geweest en heeft de tweede lezer de eerste lezer er slechts op collegiale wijze op gewezen dat hij bij toeval had gezien dat de door appellant ingeleverde literatuurstudie niet voldeed aan de daaraan te stellen eisen. De opleiding [X] is een betrekkelijk kleine opleiding. Daarom worden ruim van tevoren afspraken gemaakt met betrekking tot de werkverdeling en de vakantieplanning. De eerste en tweede lezer zijn de enige docenten binnen de opleiding met expertise over de [X] economie; hun aanwijzing als

Uitspraak
19-161
Blad 6/9

scriptiebegeleider/tweede lezer lag daarom in dit geval voor de hand. De aanstelling van [naam] bij de universiteit voorzag niet in scriptiebegeleiding bij deze opleiding, zodat er in eerste instantie vanuit was gegaan dat [naam] als scriptiebegeleider zou optreden. Dit is op verzoek van appelland gewijzigd.

Partijen verschillen van mening over de rol die de tweede lezer heeft gehad bij de aan appelland in juni 2019 gegeven instructie om de literatuurstudie te herschrijven. Volgens appelland heeft de tweede lezer zich hier op ongeoorloofde wijze mee bemoeid.

Volgens verweerder is de “instructie” van [naam] meer te beschouwen als een advies dat hij op collegiale wijze heeft gegeven aan een (nieuwe, in deze opleiding onervaren) scriptiebegeleider. Bij toeval heeft [naam] op Blackboard de literatuurstudie zien staan, die appelland voor de eerste lezer had geüpload. Daarbij viel het hem, mede op grond van zijn ervaring als scriptiebegeleider, op dat die literatuurstudie wat betreft de vorm afweek van die van andere studenten. Dat over deze “instructie” kennelijk verwarring is ontstaan bij de eerste lezer, is vervelend, maar niet aan verweerder te wijten. Bij een relatief kleine opleiding als [X], waarbij de staf uit zes personen bestaat, is het ook onvermijdelijk dat een docent meerdere functies vervult. Dit geldt ook voor [naam], die behalve docent ook voorzitter van de examencommissie is. Het komt ook wel voor dat [naam], namens de examencommissie zelf berichten aan studenten stuurt en dat niet overlaat aan de secretaris van de examencommissie. [naam] heeft nooit zelf onderwijs aan appelland gegeven en kent hem ook niet persoonlijk. Van bevooroordeeldheid is dan ook volgens verweerder geen sprake. Het is uitsluitend het besluit van de eerste lezer zelf geweest om appelland te instrueren om de literatuurstudie te herschrijven.

Uit de stukken en het ter zitting verhandelde is zonder meer komen vast te staan dat [naam] er de literatuurstudie op Blackboard heeft geopend en vervolgens in ieder geval met de eerste lezer erover heeft gesproken dat de literatuurstudie van appelland wat betreft de vorm afweek van die van andere studenten en over de wijze waarop appelland zijn literatuurstudie alsnog diende in te leveren. Het College stelt vast dat ter zitting ook is komen vast te staan dat [naam] aan de eerste lezer heeft laten weten dat het gebruikelijk is dat aan een literatuurstudie die buiten de deadline wordt ingeleverd maximaal het cijfer 6,0 wordt toegekend. Ter zitting heeft [naam] verder verklaard dat zij meende dat [naam] haar in zijn hoedanigheid van voorzitter van de examencommissie aansprak, waardoor zij

**Uitspraak
19-161**
Blad 7/9

zich door hem onder druk gezet voelde en zich niet vrij voelde in de te nemen beslissing.

Hoewel het College zich kan voorstellen dat deze subjectieve indruk bij [naam] is ontstaan, acht het niet aannemelijk gemaakt dat [naam] ook daadwerkelijk beoogd heeft de indruk te wekken dat hij niet optrad als collega van [naam], maar als voorzitter van de examencommissie. Laat staan dat hij de indruk heeft willen wekken in die hoedanigheid wijzigingsbevoegd te zijn ten opzichte van [naam]. Wel geeft het College verweerder met klem in overweging er voortaan beter op toe te zien dat, gegeven dat onontkoombaar is dat iemand meer dan één rol vervult, in de communicatie met collega's én in het bijzonder ook studenten die rollen duidelijk van elkaar onderscheiden worden.

Het College is zonder meer bereid aan te nemen dat [naam] nadat hij – naar hij stelt bij toeval – de literatuurstudie van appellant had gezien, [naam] daarop met de beste bedoelingen heeft geattendeerd. Vast staat immers dat zij nieuw was bij deze opleiding, dat zij weliswaar ruime ervaring heeft met het begeleiden van scriptietrajecten, maar dat zij nog niet eerder een bachelorscriptie van de opleiding [X] heeft begeleid. [naam] zelf heeft ruime ervaring als scriptiebegeleider bij deze opleiding. Dit laat onverlet dat hij zich inhoudelijk met de opzet van de literatuurstudie van appellant heeft bemoeid. Omdat de scriptie voortbouwt op de literatuurstudie en de cijfers voor de scriptie en de literatuurstudie ook deel uitmaken van het eindcijfer van de onderwijseenheid Bachelor Thesis, is [naam] daarmee dus bij de begeleiding betrokken geweest.

Dit betekent dat verweerder [naam] niet als tweede lezer had mogen aanwijzen. Door dat toch te doen, heeft verweerder in strijd met artikel 7, vierde lid, van de facultaire Regeling gehandeld. Dit leidt ertoe dat de beoordeling van de scriptie in strijd met het recht tot stand is gekomen. Verweerder zal een andere tweede lezer moeten aanwijzen voor de scriptie van appellant, die vervolgens met [naam] en met inachtneming van de R&R en de facultaire Regeling tot een eindcijfer moet komen. Als appellant zich met de nieuwe beoordeling niet kan verenigen, kan hij daartegen administratief beroep instellen bij het College.

Conclusie

Het beroep is gegrond en het besluit moet worden vernietigd. Dit betekent dat verweerder een nieuwe tweede beoordelaar dient te benoemen, die samen met [naam] en met inachtneming van de R&R en de facultaire Regeling tot een

Uitspraak
19-161

Blad 8/9

eindcijfer moet komen. Bij de vaststelling van het eindcijfer dient wat betreft de literatuurstudie uit te worden gegaan van het cijfer 8,7.

Omdat het besluit wordt vernietigd wegens een aan verweerder toe te rekenen onrechtmatigheid komt aan appellant krachtens artikel 7:28, tweede lid, van de Awb een vergoeding toe voor de kosten van processuele bijstand in administratief beroep tot een bedrag van € 525,00, overeenkomend met één procespunt.

**Uitspraak
19-161**

Blad 9/9

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 13 juli 2019;
- III. gelast dat verweerder een andere tweede beoordelaar aanwijst die samen met [naam] en met inachtneming van de R&R en de facultaire Regeling tot een eindcijfer komt;
- IV. bepaalt dat bij de vaststelling van het eindcijfer wat betreft de literatuurstudie dient te worden uitgegaan van het cijfer 8,7;
- V. kent aan appellant een vergoeding toe van € 525,00 wegens de kosten van processuele bijstand in administratief beroep.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon, (voorzitter), dr. J.J.G.B. de Frankrijker, dr. A.M. Rademaker, M.C. Klink BA LLB en M. Heezen LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: